

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv. II. 37.590/2013/7.szám

A Kúria a Dr. Kalló Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Kalló János Márk ügyvéd, **cím**) által képviselt **Felperes (felperes címe)** felperesnek a Hernádi és Kovács Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Hernádi Eleonóra ügyvéd, **cím**) által képviselt Magyar Energetikai Közmű-szabályozási Hivatal (1081 Budapest, II. János Pál pápa tér 7.) alperes ellen fogyasztói panasz ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2013. április hó 25. napján meghozott 1.Kf.649.946/2013/3. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 17. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

ítéletet:

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 1.Kf.649.946/2013/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A fogyasztó a lakhelyének megfelelő cím alatti felhasználási helyet érintően a vele szerződéses kapcsolatban álló elosztói hálózati engedélyes felperestől a mérőberendezés pontatlan mérése miatt annak felülvizsgálatát kérte. A felperes 2009. szeptember 30. napján megtartott helyszíni ellenőrzése során megállapította, hogy a mérőberendezés 100 %-nál is nagyobb pozitív hibával mér. A leszerelt mérőóra vizsgálata során az igazságügyi műszaki szakértő megállapította, hogy a mérő +109,0 %-os hibával mér, a mérő hibáját mágneses befolyásolás okozta. A felperes ezen megállapításokra alapítottnan 300.000 forint kötbérkövetelést támasztott a fogyasztóval szemben, szerződésszegésre hivatkozással.

A fogyasztó panaszában a felperesi kötbérkövetelés jogosságát vitatta. Az alperes a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Vet.) 159.§-ának sz) pontjában foglalt hatáskörében eljárva 2010. december 2. napján kelt FVO-202-14.(2010) számú határozatában a fogyasztó panaszának helyt adott és

kötelezte a felperest a kötbér törlésére. Határozatának indokolása szerint a fogyasztásmérő helyszíni vizsgálata és cseréje nem a Vet. végrehajtásáról szóló 237/2007.(X.19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 2. számú mellékletét képező Villamos hálózati csatlakozási és hálózathasználati szabályzat (a továbbiakban: VHSZ) 21.§-ának (3) bekezdésében foglaltak szerint történt, a villamos-fogyasztásmérő helyszíni ellenőrzéséről nem készült dokumentum. Az alperes megállapította továbbá, hogy a ténymegállapító és a mérő vizsgálatáról készült jegyzőkönyv és a szakértői vizsgálat értékelése nem elfogadható, mert azok nem felelnek meg a mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Mtv.) 6.§ (2) és (3) bekezdésében foglalt előírásoknak. Az alperes mindezek alapján csak az óra meghibásodását vette bizonyítotttnak, azt már nem, hogy azzal a fogyasztó tevékenysége bármilyen módon ok-okozati összefüggésbe hozható, a fogyasztó magatartásának felróhatósága megállapítható.

A felperes keresetét az elsőfokú bíróság elutasította. Az ítélet indokolása szerint jelen esetben a mérési eredmények nem kellően dokumentáltak, a szakértő általános megállapításokat tett, amelyek a konkrét ügyben, az egyedi fogyasztásmérő vizsgálata során nem relevánsak, így a szakvélemény nem felel meg az egyéniesítés követelményeinek. Egyetértett az alperesi hatósággal abban, hogy a fogyasztó közvetlen felelősségét a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem lehetett megállapítani. A felperes szakértői bizonyításra tett indítványát mellőzte, mivel a fogyasztónak felróható szerződésszegést utólag sem lehet igazolni.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet a kereseti kérelemnek megfelelő megváltoztatását, másodlagosan az alperes új eljárásra kötelezését, harmadlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást nem állapította meg teljes körűen, ezzel szemben saját eljárásában a bizonyítási kötelezettségnek eleget tett, és szakértői véleménnyel alátámasztva igazolta, hogy a mérőóra hibája külső behatás eredménye. Hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 196.§-ára, a felelős őrzés szabályaira.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta. Ítéletének indokolása szerint az alperesnek nemcsak joga, hanem kötelessége volt vizsgálni, hogy a panasz alapján a felperes az Üzletszabályzata (a továbbiakban: ÜSz.) 7.8.4.3. pontja szerinti kötelezettségét a szükséges körben teljesítette-e. A felperesnek a fogyasztóval szembeni igénye érvényesítésekor a követelése jogszerűségét szakmai szempontból alátámasztó bizonyítékoknak birtokában kell lennie, és azoknak ellenőrizhető módon alá kell támasztaniuk, hogy a kötbért mire alapította és annak összegét milyen számítások alkalmazásával határozta meg. A hatóság ezek

alapján vizsgálta a felperesi eljárást és értékelte a követelés jogszerűségét. Helytállóan állapította meg az alperes, hogy a felperes nem jelölt meg olyan releváns tény, ami a felhasználási helyen a fogyasztó felróható magatartását, szerződésszegését (szabálytalan vételezését) igazolná, így nem tett eleget az ÜSz. 7.8.4.3. pontjában előírtaknak. A másodfokú bíróság álláspontja szerint helyes volt az elsőfokú bíróságnak azon ítéleti okfejtése, hogy az alperes a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50.§-ának (1) bekezdése szerint felderítette és tisztázta a tényállást, helytállóan emelte ki, hogy a benyújtott szakvélemény hiányossága miatt az nem ad egzakt és szakértői módszerekkel igazolt választ arra, hogy a fogyasztó szerződésszegést követett el. A felperes az eljárásokban nem a hatóság által feltárt tényeket és körülményeket támadta, hanem az alperesi mérlegelést vitatva a rendelkezésére álló bizonyítékok újraértékelésére tett indítványt. A másodfokú bíróság szerint az alperes határozatától függetlenül azonban a felperes polgári perben, annak szabályai szerint bizonyíthatja a fogyasztó szerződésszegését.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének a kereseti kérelemnek megfelelő megváltoztatását, az alperesi kötelezés törlését kérte. Másodlagosan a másodfokú bíróság ítéletének az elsőfokú bíróság ítéletére kiterjedő hatályon kívül helyezését, és a másodfokú, illetve az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását kérte.

A felperes hivatkozott arra, hogy nem vitathatóan megállapítást nyert és jegyzőkönyvben rögzítésre került, miszerint a készülék 100 %-nál nagyobb pozitív hibával mért. A készülék nem vitásan a felhasználó felelős őrzésében állt az általa tett bejelentésig. A készüléket 2009. szeptember 29. napján független igazságügyi szakértő az Országos Mérésügyi Hivatal által hitelesített laboratóriumban vizsgálta be, ezért az alperes a bizonyítottság és megalapozottság tekintetében jogszabálysértő határozatot hozott. Sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy a fogyasztásmérő annak átadásától a felhasználó Ptk. 196.§-a szerinti felelős őrzésébe kerül, így a felhasználó felel annak állapotáért és köteles mérésre képes állapotban megőrizni. Az nem vitatható, hogy a fogyasztásmérőt a mérés pontosságának befolyásolása érdekében külső behatás érte, amely kizárólag a felhasználó érdeke lehetett. Ezt cáfoló hitelt érdemlő körülményt az első- és másodfokú bíróság nem jelölt meg. Összegezve, a felperesi álláspont az volt, hogy a perbeli fogyasztásmérő tekintetében független szakértői vizsgálat által megállapított befolyásolás, szerződésszegés történt, ez okból pedig fogyasztót az ÜSz. 7.8.2. f) alpontjára figyelemmel kötbérfizetési kötelezettség terheli, függetlenül attól, hogy a mágnessel történő befolyásolást

ténylegesen a fogyasztó, vagy az ő szerződéses időszaka alatt más személy követte el. Az alperes nem tett eleget tényállás felderítési kötelezettségének, döntése megalapozatlan, a Ket. 50.§-ába, 58.§-ába és a Vhr. 11.§-ába ütköző módon jogszabálysértő.

Hangsúlyozta, hogy a Kúria Kfv.III.37.328/2012/5. számú és Kfv.III.37.355/2012/7. számú ítéleteiben kifejtésre került, hogy tévesen értelmezte a másodfokú bíróság a Pp. 206.§ rendelkezését, amikor nem adott helyt a felperes szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványának.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Az ügy érdemét illetően az alperes előadta, hogy a felperes az ÜSz.-ben foglaltak szerint a felhasználói szerződésszegés bizonyítására volt köteles. A szerződésszegés bizonyítására azonban a felperes által lefolytatott vizsgálat nem alkalmas, az általa elvégzett pontossági vizsgálattal csak azt lehet bizonyítani, hogy a mérő a joghatályos mérésre alkalmatlan, az alkalmatlanság okára vonatkozó következtetés abból nem volt levonható. A szakértő a meghibásodás okát nem vizsgálta, erre nézve egy feltételezést közölt, amely csak egy az ellentétes vélemények közül. A per anyagává tett szakvélemény is csak feltételezi, hogy a mérő fék-mágnesének gyengülése minden alkalommal a mérőre szándékosan helyezett mágnes hatására következik be, azaz a feltétlen ok-okozati összefüggés szakértői módszerrel nem igazolt. Hangsúlyozta, hogy mindezek alapján megállapítható volt, hogy a felperes a fogyasztó magatartására, szándékos cselekményére vonatkozóan bizonyítékot nem szolgáltatott. Az alperes tényállás tisztázási kötelezettségével kapcsolatban kifejtette, hogy az alperesnek azt kell vizsgálnia, hogy a jogszabályoknak és az ÜSz. rendelkezéseinek megfelelően kísérli meg az igényérvényesítést a felperes a fogyasztóval szemben, és ennek eldöntése érdekében és az ehhez szükséges mértékben kell a tényállást feltárnia.

A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 272.§ (2) bekezdése és a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján.

Az eljáró bíróságok megalapozottan jutottak arra a következtetésre, hogy az alperes megállapításai helytállóak voltak, miszerint a felperes által felvett jegyzőkönyv nem felelt meg a Mtv. 6.§ (2) és (3) bekezdéseiben foglaltaknak.

Helytállóan mutatott rá ugyanakkor mind az első-, mind a másodfokú bíróság arra, hogy a fogyasztótól kötbér csak a bizonyítottan felróható magatartás esetén követelhető, és arra is, hogy ezt a felperes által elvégzett szakértői vizsgálat nem támasztotta alá. A mérőóra hibájának, a hiba eredetének megállapítása ugyanis lehet

szakértői kérdés, de a szakmailag kiváló szakértői laboratórium vizsgálata is csak akkor elfogadható, ha valódi és nem formális választ ad a konkrét ügyben felmerült szakmai kérdésekre.

Ezzel összefüggésben tévedett a felperes, amikor az alperesi eljárás és határozat jogsértő mivoltát abban látta, hogy az alperes a felróható fogyasztói magatartás alátámasztására további bizonyítást nem folytatott le, a Ket. 58.§ (1) bekezdés a) pontja szerint szakértőt nem rendelt ki. A per tárgyát képező alperesi eljárás célja nem a felróhatóság bizonyítása, hanem – miként ezt a Vet. 57.§ (1) bekezdése és a 159.§ sz) pontja is megfogalmazza – a fogyasztói panaszok kivizsgálása, a fogyasztói érdek érvényesítés elősegítése. Ennek során az alperes quasi kívülálló, és egy, az engedélyes (felperes) által már lefolytatott olyan „eljárás” megfélelőséget vizsgálja, amely eredményeképpen az engedélyes már szankcióval (kötér) élt a fogyasztóval szemben. E vizsgálat során nem feladata a hatóságnak, de a határozatot felülvizsgáló bíróságnak sem, hogy az engedélyes elégtelen bizonyítékait elfogadja, vagy azokat kiegészítve megalapozottá tegye az alkalmazott intézkedést. A hatósági eljárás iránt támasztott ilyen elvárás éppen a hatósági feladatkör/ szerep kiüresedését eredményezné, azt fordítaná szembe a fogyasztóval, akire védelmét a jogalkotó bízta. A fentiek nem jelentik ugyanakkor a felróható magatartást tanúsító fogyasztó elvtelen védelmét, amennyiben ugyanis az engedélyes – a jogszabályi felhatalmazással élve – bizonyítani tudja a felróhatóságot, a hatóság a megalapozatlan fogyasztói panaszt elutasítja. A fentiekből következően az alperesi határozat jogszerűségét felülvizsgáló bíróságnak sem kellett a megalapozott döntéshez szakértőt kirendelnie, a Pp. 206.§ (1) bekezdésnek megsértésére nem került sor.

Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes a felülvizsgálati eljárásban perköltséget nem kért, ezért a Kúria a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó 78.§ (2) bekezdése alapján a költségekről nem rendelkezett.

A pereszes felperes Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles a tárgyi illetékfeljegyzési jog miatt le nem rótt felülvizsgálati illeték viselésére, melynek összegét a felülvizsgálati kérelem előterjesztésekor hatályos, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdése alapján állapította meg a Kúria.

Budapest, 2014. január 15.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Rothermel Erika s.k. előadó bíró, Dr. Szilas Judit s.k. bíró